

Nicolette en Zita werden samen moeder

'ONS GEZIN IS PRACHTIG IN BALANS!'

Nicolette (45) en haar vrouw Zita (49) wilden samen graag kinderen. Maar hoe pak je dat aan? Wie vraag je als donor en wat wordt zijn rol? En hoe is het voor de niet-biologische moeder? Nicolette vertelt openhartig hoe ze tijdens dit traject heen en weer geslingerd werd tussen twijfel, onzekerheid en jaloezie en blijdschap en geluk.

Tekst: Frieda Zieleman
Fotografie: Ron Logher



Daar stonden we dan, die zaterdag in oktober 2008. Er was echt een streepje verschenen in dat kleine schermpje - Zita was zwanger! Na zes mislukte pogingen waren we natuurlijk zielsgelukkig. Maar toch... Bij mij staken de twijfel en de onzekerheid meteen weer de kop op. Biologisch gezien was dit niet mijn kind. Zou ik me straks wel moeder voelen? En zou het kind wel net zo veel van mij gaan houden als van Zita? Of zou ik uitspraken naar mijn hoofd krijgen als: 'Jij bent toch lekker mijn moeder niet!' En heeft een kind eigenlijk geen vader nodig?

Over al deze dingen hadden we het natuurlijk al eerder gehad, toen we voor de beslissing stonden of we aan kinderen wilden beginnen. Maar toen was een kind van ons samen nog een abstract idee geweest, een droom. Nu was het concreet, we kregen écht een kind! Omdat Zita al wat ouder was, maar één eileider had en ook nog leed aan de ziekte van Crohn, had ik denk ik onbewust steeds gedacht: we moeten nog maar zien of het lukt.

Zita was in de zevende hemel met de zwangerschap. Ik was ook heel erg blij, maar als niet-biologische moeder van het kindje worstelde ik tegelijkertijd met mijn gevoelens van onzekerheid. Het was lastig, we zaten echt even op een ander level. Op een middag besloot ik alles van me af te schrijven. Vervolgens liet ik Zita alles lezen. Later heb ik deze fragmenten ook gebruikt in mijn boek. Gelukkig had Zita veel begrip voor mijn worsteling. Ze zei: "Dit kind is ook van jou. Jij bent net zo goed zijn of haar moeder." En: "Zonder jou was ik er niet eens aan begonnen en

was er dus helemaal geen kind geweest." Dat gesprek deed me wel goed. Ik moest mezelf de tijd gunnen om aan het idee te wennen. Gelukkig hadden we daar nog negen maanden voor.

Alles overhoop

Zita en ik hadden samen ook al wel voor hetere vuren gestaan. We hadden elkaar in 1996 leren kennen bij een jongerenkoor. Zita was toen dertig, ik zesentwintig. We hadden meteen een klik en al snel ontstond er een hechte vriendschap tussen ons. Alles bespraken we met elkaar. Op een gegeven moment beseften we allebei dat dit meer was dan alleen vriendschap. We waren verliefd op elkaar geworden. Heel verwarrend, want we hadden allebei een relatie met een man en nooit eerder iets met een vrouw gehad. Was dit geen bevlieging? Wilden we echt samen verder? Dat zou betekenen dat we onze levens en de levens van onze mannen radicaal overhoop moesten gooien. En hoe zou onze omgeving daarop reageren?

De tijd daarna vielen we van de ene emotie in de andere: geluk, maar ook twijfel, angst en verdriet. Onze gevoelens voor elkaar werden steeds sterker. Na een halfjaar hakten we de knoop door: we kozen echt voor elkaar. Natuurlijk bracht dit besluit ook het nodige verdriet met zich mee. Niet alleen voor onze mannen, ook mijn ouders moesten wel even slikken toen ze hoorden dat ik ging scheiden en met Zita verder wilde. En zelf hadden we ook zo onze vragen en onzekerheden. Zita had van jongs af aan al een sterke kinderwens gehad. Zou ze die droom nu overboord moeten zetten? Want is het niet heel egoïstisch om een kind op de wereld te



zetten zonder dat hij of zij een vader heeft? En dan hadden we het nog niet eens over de praktische moeilijkheden...

Vereerd

Al snel gingen we samenwonen. Het onderwerp 'kinderen' kwam steeds vaker ter sprake. Alle mogelijke tegenargumenten ten spijt, kwamen we steeds weer uit op een heel belangrijk argument vóór: ons kind zou opgroeien in een gezin vol liefde en geborgenheid. En was dat niet het allerbelangrijkste? We hakten de knoop door: we gingen ervoor!

De volgende vraag was natuurlijk hoe we het praktisch zouden gaan aanpakken. Zita wilde heel graag zelf zwanger worden, dus kozen we sowieso niet voor adoptie. Ook vonden we dat ons kind later met eventuele vragen terecht moest kunnen bij zijn of haar donor. Het moest dus een bekende zijn. Toen we daar eenmaal uit waren, wisten we ook al vrij snel wie we wilden vragen: een goede vriend die ik maar even Harry noem. Maar ja, hoe vraag je zoiets? Je kunt moeilijk iemand opbellen met de vraag: 'Hé, mag ik je zaad?' We maakten een afspraak

met Harry en zijn man, vertelden over onze kinderwens en uiteindelijk durfde Zita het te vragen. Harry zei meteen ja. Hij was vereerd en trots. Later hebben we nog veel gesproken over onze wederzijdse verwachtingen. Zita en ik zouden de ouders worden, Harry zou geen rol spelen in de opvoeding. Ook wilden we pas bekendmaken dat hij de donor was wanneer ons kind daar zelf naar zou vragen. We wonen in een klein dorp in de Achterhoek en wilden voorkomen dat ons kind van iemand te horen zou krijgen: 'Ik weet lekker wie jouw

vader is!' Om ongemakkelijke situaties te voorkomen, spraken we ook af dat Harry nooit tegelijk met andere vrienden en familie op verjaardagen zou komen. We waren veel te bang dat mensen aan ons of aan hem zouden zien dat hij een wel héél speciale band met ons kind had. Gelukkig kon Harry zich helemaal vinden in onze aanpak. We vonden het niet nodig om onze afspraken op papier te zetten, we vertrouwden elkaar.

Lopend vuurtje

Nu de zwangerschap eindelijk een feit was, moesten we Harry

natuurlijk ook op de hoogte stellen. Ik zag ertegen op. Voor mijn gevoel had hij er niets mee te maken - het was óns kind, niet het zijne. Maar hij had er natuurlijk recht op om het te weten.

‘Daar zat ik, met onze kleine meid tegen me aan. Ik had meteen een enorm sterke band met haar’

Hij reageerde heel erg blij. Gelukkig kon ik het ook met hem heel goed over mijn onzekerheid en jaloezie hebben. Hij gaf nogmaals aan dat hij niet de vader was en dat het echt een kindje van Zita en mij zou worden.

Het nieuws van Zita's zwangerschap ging natuurlijk als een lopend vuurtje door het dorp. Soms vroegen mensen ons heel direct hoe we het hadden aangepakt. Ook mensen die we helemaal niet goed kenden. We waren heel open over het feit dat we een bekende donor hadden, maar vertelden er dus niet bij wie dat was. Gelukkig respecteerde iedereen dat. Er zal ongetwijfeld gespeculeerd zijn, maar daar hebben wij niets van meegekregen. Wel voelde ik me soms ongemakkelijk als mensen Zita feliciteerden of zeiden dat ze er zo goed uitzag. Ik voelde me dan echt in haar schaduw staan. Misschien is dit herkenbaar voor aanstaande vaders. Al doen mannen daar wellicht niet zo moeilijk over als ik als vrouw.

Gemeentehuis

Op 28 mei 2009 werd onze dochter Eva geboren met een

keizersnede. Een prachtig meisje, helemaal gezond. We waren ontzettend blij. Na de keizersnede moest Eva in de couveuse. Ik liep mee en toen we in de kamer kwamen, zei de ver-

pleegkundige: “Leg haar maar even op je blote bovenlijf.” Ik vond het maar raar, maar deed wat ze zei. En daar zat ik, met onze kleine meid tegen me aan. Ik voelde meteen een enorm sterke band met haar en was

echt haar moeder. Dat moment is heel waardevol geweest voor ons tweetjes.

De volgende dag ging ik naar het gemeentehuis om Eva aan te geven. Daar had ik me erg op verheugd. Maar de balie-medewerkster keek me heel vreemd aan toen ik zei dat ik mijn dochter kwam aangeven. Ik zag haar denken: zo, die is snel weer op de been! Ik vertelde dat het mijn vrouw was die was bevallen. Blijkbaar komt het bij ons in de omgeving niet vaak voor, want ze wist echt even niet wat ze met me aan moest. Vlak voor ik wegging, zei ze ook nog: “U weet wel dat u niet als moeder geregistreerd wordt, hè?” Wat een domper. Met tranen in mijn ogen liep ik naar buiten. Ik stapte in de auto en heel toevallig was ‘ons’ liedje van Guus Meeuwis net op de radio: Schouder om op

te huilen. Toen we elkaar net leerden kennen, was dat een grote hit en het liedje is altijd als een rode draad door ons leven blijven lopen. We hebben zelfs een stukje uit de tekst op onze trouwkaart gezet. Tranen met tuiten heb ik gehuild, daar op de parkeerplaats. Inmiddels is de wetgeving gelukkig veranderd en word je als niet-biologische moeder wel erkend.

Geen verschil

We waren dolgelukkig met ons kleine meisje, maar ik bleef worstelen met mijn gevoelens. Als Eva huilde, kon Zita haar veel beter troosten dan ik. Zie je wel, dacht ik, die biologische band is toch essentieel. Terwijl Eva misschien wel gewoon mijn ongemak en nervositeit aanvoelde. We kregen ook kaartjes die alleen aan Zita gericht waren. Of we kwamen op

straat mensen tegen die alleen Zita feliciteerden. Heel pijnlijk voor mij. Zita was supertrots en wilde Eva overal mee naar toe nemen. Maar ik was dan bang dat er weer zo'n pijnlijke opmerking zou komen. Op een gegeven moment bleef ik liever thuis en gingen Zita en Eva met z'n tweeën weg. Niet gezellig natuurlijk en ik baalde er zelf ook van dat ik zo moeilijk deed. Terwijl ik thuis met volle teugen van Eva genoot, vooral als ik alleen met haar was. Dan voelde ik echt wel de liefde en de warmte die je als moeder hoort te voelen.

ook wel gelijk in, maar je gevoel en je verstand zeggen nu eenmaal niet altijd hetzelfde. Ik had zelf eigenlijk nooit de behoefte gehad om zwanger te worden en een kind te baren, maar hoe ouder Eva werd, hoe meer ik de balans miste. Eva en Zita waren echt een twee-eenheid en zelf bleef ik me soms een buitenstaander voelen. En zou het niet hartstikke leuk zijn voor Eva om een broertje of zusje te krijgen? We besloten ervoor te gaan. We kozen weer voor dezelfde donor en al snel was ik zwanger. In maart 2011 werd onze zoon Sjoerd geboren.

‘Ik keek naar Sjoerd en toen wist ik het: er is geen verschil. Bij Eva voelde ik destijds hetzelfde’

Ik vond het ook moeilijk als Harry langskwam. Hij had er altijd heel rationeel in gestaan: hij had weliswaar het zaad geleverd, maar het zou echt óns kind worden. Maar toen Eva eenmaal was geboren, deed het hem toch meer dan hij had verwacht. Zoiets kun je vooraf blijkbaar toch niet helemaal inschatten. Op een gegeven moment zei hij heel geëmotioneerd dat hij heel veel van haar hield. Het deed me pijn om dat te horen. Waarom moest hij dat nou zo zeggen? Later spraken Zita en ik erover. Zita begreep dat ik het als pijnlijk ervoer, maar zei ook: “Het is toch hartstikke mooi dat Eva zo veel mensen om haar heen heeft die van haar houden?” Daar had ze

Ook hem kreeg ik meteen na de bevalling op mijn borst gelegd. Ik keek hem aan en toen wist ik het: er was geen verschil. Bij Eva had ik destijds precies hetzelfde gevoeld als nu. Het maakt dus niet uit of een kind biologisch gezien wel of niet van jou is! Ik had echt verwacht dat het anders zou voelen, maar dat was dus niet zo.

Hartverwarmend

Eva en Sjoerd zijn nu zes en vier jaar. Onze ietwat afwijkende gezinssamenstelling is helemaal geen issue voor hen. Natuurlijk komt het in de Achterhoek minder vaak voor dat kinderen twee moeders hebben dan bijvoorbeeld in de Randstad. Toch ben ik altijd blij geweest dat we hier



wonen. Iedereen kent ons en respecteert ons. We hebben eigenlijk alleen maar hartverwarmende reacties gehad. De kinderen hoeven nooit iets uit te leggen, want iedereen is al op de hoogte van hun situatie. Vriendjes of vriendinnetjes die voor het eerst

speelt dit geen rol. We horen van anderen dat je het aan hun uiterlijk wel kunt zien, maar zelf zien we dat eigenlijk niet zo. Het grappige is ook dat Zita precies op mijn verjaardag was uitgerekend en ik op haar verjaardag. Uiteindelijk zijn beide

Mensen vragen mij ook wel eens: "Maar wat als het bij jou nou niet was gelukt om zwanger te worden?" Dat was denk ik toch anders geweest. Want dan had ik het waarschijnlijk extra gewaardeerd dat we toch Eva hadden gekregen.

'Beide kinderen lijken wat karakter betreft eigenlijk meer op hun niet-biologische moeder'

komen spelen, vragen er wel eens naar: "Heb jij twee mama's? En heb je dan ook een papa?" En vervolgens gaan ze gewoon over tot de orde van de dag.

Inmiddels weten de kinderen ook wie hun vader is. Toen Eva vijf was, vroeg ze er zelf naar. Ze was door het dolle heen toen ze hoorde dat het Harry was. Eva en Sjoerd hebben een bijzondere band met Harry. Nu vind ik dat ook helemaal niet moeilijk meer om te zien. Ik voel me inmiddels sterk genoeg als moeder en weet dat niemand tussen ons in kan komen. Het is juist hartstikke fijn dat de kinderen zo'n goede band met hem hebben. Zita en ik zeggen nog regelmatig tegen elkaar dat we geen betere donor hadden kunnen kiezen.

Sterrenbeelden

De kinderen noemen ons 'mama Nicolette' en 'mama Zita'. En als ze ons allebei nodig hebben, roepen ze: "Mama's!" Ze weten dat Eva uit Zita's buik komt en Sjoerd uit de mijne. Maar in het dagelijkse leven

kinderen niet op de uitgerekende data geboren, maar Eva en ik hebben wel hetzelfde sterrenbeeld, net als Zita en Sjoerd. Hierdoor lijken beide kinderen wat karakter betreft eigenlijk meer op hun niet-biologische moeder. Zo is Eva, net als ik, best gesloten en kan ze altijd heel moeilijk kiezen. Ik herken heel veel van mezelf in haar. Ook dat zorgt voor een prachtige balans in ons gezin.

Ik vraag me weleens af: als het nu bij Eva was gebleven, was ik dan altijd blijven worstelen met mijn gevoelens? Dat is natuurlijk moeilijk in te schatten, maar ik denk het wel. Ik zou dan altijd een gevoel van disbalans hebben gehouden. Ook denk ik dat ik dan nog steeds moeite had gehad met de rol van de donor. Best egoïstisch van mij misschien, maar ik ben daar heel eerlijk in. Hoe vaak hoor je trouwens niet dat een lesbisch stel uit elkaar gaat en dat de niet-biologische moeder vervolgens geen contact meer heeft met het kind? Dat was echt een schrikbeeld voor me.

Puberteit

De twijfel en onzekerheid blijven af en toe de kop opsteken. Het zal wel bij me horen. Toen ik zwanger was van Sjoerd, zeiden mensen: "Hopelijk wordt het weer een meisje. Het zou wel zelig zijn voor een jongetje om op te groeien tussen al die vrouwen." Dan denk ik meteen: is dat zo? Daar zit misschien wel wat in! Terwijl het mij juist geweldig leek, een zoon! Ik zag mezelf al staan aan de rand van het voetbalveld. Maar door zo'n opmerking ga ik dan toch weer twijfelen.

Ook kan ik me nu al zorgen maken om de puberteit. Dan gaan ze naar de middelbare school in de stad, waar niet iedereen ons kent. Moeten ze dan steeds uitleggen hoe het zit met die twee moeders? Stuiten ze dan niet op onbegrip? En ja, tegen die tijd zal ik ook heus weleens die gevreesde opmerking naar mijn hoofd krijgen: 'Jij bent mijn moeder niet!' Maar ik denk dat ik dan sterk genoeg in mijn schoenen zal staan om te kunnen begrijpen dat dit normaal pubergedrag is. Ik ben namelijk wél Eva's moeder en Zita is ook Sjoerds moeder. En als gezin slaan we ons er wel doorheen! ■

Nicolette schreef een boek over haar en Zita's ervaringen tijdens het in vervulling gaan van hun kinderwens: 'Hé! Mag ik je zaad?' Het boek is te bestellen bij de boekhandel of Nicolettes website: www.magikjezaad.nl.